

DEL 25 AL 31
DE GENER DE 2026

X SETMANA DE LA BÍBLIA

setmanadelabiblia.cat

« QUE LA PARAUJA
DE CRIST HABITI
EN VOSALTRES »

(Col 3,16)

Font d'imatges: Biblioteca de Montserrat

Salm responsorial

El tercer diumenge del temps de durant l'any, enguany el dia 25 de gener, l'Església celebra el Diumenge de la Paraula, instituït pel papa Francesc l'any 2016. Vol ser una diada acció de gràcies, de reflexió i de divulgació de la Paraula de Déu.

Enguany porta per lema: ***“Que la Paraula de Crist habiti en vosaltres”*** (Col 3,16).

A propòsit de la celebració del Diumenge de la Paraula, el Papa Francesc escrivia:

“El dia dedicat a la Bíblia no ha de ser “un cop a l'any”, sinó “un cop per tot l'any”, perquè ens urgeix familiaritzar-nos amb la Sagrada Escripura. Altrament, el nostre cor resta fred i el ulls romanen aclucats, davant les incomputables formes de ceguera que patim”.

Coincidint amb aquesta jornada, per iniciativa de la Conferència Episcopal Tarraconense, les diòcesis amb seu a Catalunya celebrem enguany, del 25 al 31 de gener, la X^a Setmana de la Bíblia, en la qual s'organitzen activitats a les parròquies i comunitats per impulsar el coneixement del text bíblic, font de comunió i d'alegria.

Nou són les entitats organitzadores als nostres bisbats: la Conferència Episcopal Tarraconense, l'Abadia de Montserrat, l'editorial Claret, el Centre de Pastoral Litúrgica, l'Associació Bíblica de Catalunya, Ràdio Estel, Catalunya Cristiana, la Fundació de l'Escola Cristiana i la Fundació Joan Maragall. Elles promouen diverses activitats a nivell diocesà i interdiocesà.

Com a petita aportació a la Setmana de la Bíblia oferim aquest breu comentari al Salm Responsorial de la missa dels dies d'aquesta setmana.

Mn. Ramon Sàrries,
gener 2026

DIUMENGE, DIA 25 DE GENER

Diumenge tercer durant l'any. Cicle A

Salm 26

Avui a l'evangeli iniciem el relat del ministeri apostòlic de Jesús,. Segons l'evangeli de Mateu. En el pensament de l'evangelista comença a fer-se realitat que «*el poble de vivia a les fosques ha vist una gran llum*». Ho llegim en el profeta Isaïes i avui ho recordem en la primera lectura.

La comunitat hi respon amb el salm 26. És una pregària individual de confiança en el Senyor. Una confiança que dóna fortalesa i seguretat.

Els comentaristes parlen de la possibilitat que en l'origen haguessin estat dos salms diferents que s'haurien unificat en un de sol. De fet hi ha dos elements que es repeteixen en les dues parts: la confiança en Déu i la presència dels enemics vençuts als quals no es tem.

Les dues primeres estrofes que llegim avui serien de la primera part de salm. La darrera de la segona part.

La resposta és: **EL SENYOR M'IL·LUMINA I EM SALVA**

Aquesta tornada és una declaració de confiança i seguretat en Déu en qui hom té posada tota la seva vida.

*El Senyor m'il·lumina i em salva,
qui em pot fer por?
El Senyor és el mur que protegeix la meua vida,
qui em pot esfereir?* (verset 1).

Aquest començament podria tenir una funció de «captatio benevolentiae» del creient davant de Déu.

*Una cosa he demanat al Senyor
i la desitjo amb tota l'ànima:
poder viure a la casa del Senyor
tots els dies de la vida,
per fruir-hi de l'estima del Senyor
i vetllar pel seu temple* (verset 4).

El desig de «viure a la casa del Senyor» es manifesta també en altres salms (p.e. el 22). Aquí s'accentua el sentiment de fortalesa. Viure en el temple, equival a estar en la presència del Senyor i fruir del seu favor («l'encís del Senyor»).

*N'estic cert, fruité en aquesta vida
de la bondat que em té el Senyor.
Espera en el Senyor.
Sigues valent. Que el teu cor no defalleixi.
Espera en el Senyor* (versets 13-14).

La tercera estrofa es troba al final del salm.

L'acte de confiança en Déu del principi es repeteix en l'estrofa final: espera gaudir del favor de Déu tota la vida («en aquesta vida» en contraposició al país dels morts, en hebreu, “*sheol*”).

Les darreres paraules podem llegir-les com un oracle de salvació adreçat al salmista. Per contra, l'absència de Déu li comportaria aflicció i la mort en vida.

DILLUNS, DIA 26 DE GENER

Sant Timoteu i Sant Titus

Salm 95

La primera lectura avui és a escollir entre dos fragments de les cartes de Sant Pau a Timoteu o a Titus, ambdós destacats col·laboradors de Sant Pau, associats a la seva obra evangelitzadora,

El salm responsorial és un fragment del salm 95

És un dels salms reials, un himne de lloança que celebrar Déu com a rei i senyor de l'univers. En el salm -aquesta invitació a lloar- s'adreça a tres destinataris diferents de manera progressiva:

1ª Primer, al poble d'Israel (vv. 1-6).

2ª Després, seran tots els pobles de la terra els convidats a donar glòria a Déu (vv. 7-10)..

3ª Finalment, tota la creació canta lloances el creador (vv. 11-13)..

El trobem amb lleugeres variacions a I Cr 16,23-31 quan David encomana a Asaf i els seus germans que el cantin al Senyor.

La resposta és: **CONTEU A TOTS ELS POBLES ELS PRODIGIS DEL SENYOR**

S'exhorta, amb el verb en imperatiu “conteu”, a fer conèixer a tots els pobles la salvació que Déu ha obrat en el poble d'Israel i, amb ells, a tots els pobles de la terra.

*Canteu al Senyor un càntic nou,
canteu al Senyor arreu de la terra,
canteu al Senyor, beneïu el seu nom* (versets 1-2).

*Anuncieu de dia en dia que ens ha salvat,
conteu a les nacions la seva glòria
conteu a tots els pobles els seus prodigis* (versets 2-3).

Les dues primeres estrofes són de la primera part del salm. La invitació a la lloança es fa al poble d'Israel.

“Un càntic nou” per una nova prova de la grandesa de Déu i l'amor que té als homes-

*Doneu al Senyor, famílies dels pobles,
doneu al Senyor honor i majestat,
tributeu al Senyor l'honor del seu nom* (versets 7-8).

Comença la invitació que es fa a tots els pobles “*famílies dels pobles*” perquè donin culte al Senyor. “*Tributeu*” sempre té una connotació de reconeixement d'honor al Senyor.

*Digueu a tots els pobles: “El senyor és rei”.
Manté ferm tot el món, incommovible,
sentencia amb raó les causes dels pobles* (verset 10).

No solament per al poble d'Israel, sinó per a tots els pobles del món, “*el Senyor és rei*”.

“*Sentencia amb raó*”, és un acte de govern que Déu fa amb justícia i equitat per a tots els pobles, sense discriminacions.

DIMARTS, DIA 27 DE GENER

Festa de Santa Àngela de Mèrici

Salm 23

La primera lectura és treta del relat de la festa del trasllat de l'arca de l'Aliança que organitzà el rei David. Fou un acte de festa per a tot el poble.

El salm de resposta, com correspon a aquesta lectura, és un himne processional litúrgic, cantat a Déu com a creador i dominador de l'univers.

De les tres parts del salm, la primera seria de lloança al creador (vv 1-2). La segona, amb un to més catequètic, pregunta i respon qui pot estar-se a l'interior del temple (vv 3-6). La tercera -d'on està tret el text que proclamem avui-, més ritual. Es com una ordre donada perquè s'obrin les portes del temple per acollir el Senyor, rei victoriós que arriba triomfant.

La resposta és: ***EL SENYOR ÉS EL REI DE LA GLÒRIA***

«*El rei de la glòria*» al·ludeix al creador, el Senyor de l'univers.
Ezequiel veu la glòria de Déu resident en el temple.

***Portals, alceu les llindes;
engrandiu-vos, portalades eternes,
que ha d'entrar el rei de la glòria*** (v. 7)

Els «*portals*» i les «*portalades eternes*», sol aplicar-se, en un primer moment, a les portes del temple de Jerusalem que s'obren per acollir l'arca de l'Aliança, com hem llegit a la primera lectura.

***¿Qui és aquest rei de la glòria?
És el Senyor, valent i poderós.
És el Senyor, victoriós en el combat*** (v. 8),

El salmista s'afigura aquest petit diàleg: des de dins del temple, el sacerdot pregunta qui és aquest que arriba? Responen els qui arriben en processó portant l'Arca. En l'Arca de l'Aliança sempre s'hi havia reconegut la presència de Déu, Senyor de l'univers, rei victoriós.

***Portals, alceu les llindes;
engrandiu-vos, portalades eternes,
que ha d'entrar el rei de la glòria.
¿Qui és aquest rei de la glòria?
És el Senyor, Déu de l'univers.
És aquest el rei de la glòria.*** (vv. 9-10)

Per analogia, el salmista pot elevar la mirada a les portes del cel, eternes i de grandesa còsmica. I aprofita per proclamar la grandesa de Déu, Senyor de l'univers, l'únic a qui cal donar tota la glòria.

DIMECRES, DIA 28 DE GENER

Festa de Sant Tomàs d'Aquino

Salm 88

La primera lectura, avui, ha recollit les paraules que el profeta Natan, de part de Déu, adreça a David: li anuncia que li donarà una descendència que continuarà la seva dinastia.

El salm 88, que proclamem avui, és un cant a l'ungit del Senyor, un rei descendent de David.

El salm té com tres parts:

- Comença amb un himne al Senyor de l'univers (vv. 2-19).
- Continua amb un oracle evocant les promeses fetes per Déu a la casa de David (vv20-38).
- Acaba amb una lamentació sobre la frustració d'aquestes promeses a causa de les prevaricacions del rei (vv 39-52).

La resposta és: ***MANTINDRÉ SEMPRE EL MEU AMOR***

La resposta recull la promesa feta per Déu al rei David de mantenir el seu amor i amb ell la seva dinastia.

***He fet aliança amb el meu elegit,
jurant a David, el meu servent:
"T'he creat per sempre una dinastia,
mantindré per tots els segles el teu tron"*** (versets 4-5).

El salmista posa en boca de Déu l'afirmació de l'aliança que fa amb la dinastia de David. Aquest text el trobem al salm 131, 11-12 i a II Sa 7,12-14 (amb ocasió de la profecia de Natan a la casa de David)

***Ell em dirà: Sou el meu Pare,
el meu Déu i la roca que em salva.
I jo el faré el meu primogènit,,
l'altíssim entre els reis de la terra»*** (versets 17 i 19).

Déu escolta la resposta de David: "Sou el meu Pare..." insisteix en l'afirmació de la consciència de filiació divina que dona estabilitat a tota la dinastia. Per aquesta filiació, Déu manté per sempre el seu amor i la seva aliança.

***Mantindré per sempre el meu amor,
la meva aliança amb ell serà perpètua;
no s'extingirà la seva dinastia,
el seu tron durarà com el cel*** (vv. 29-30).

L'autor vol donar solemnitat a les promeses divines amb dues prerrogatives: l'amor: "*mantindré per sempre el meu amor*". I la perpetuïtat: "*la meva aliança amb ell serà perpètua*".

La conseqüència que se'n deriva serà que el fruit de la promesa, la dinastia, serà perpètua. I aquí hi hem de llegir, no hi ha cap altra explicació, que es refereix al Messies, l'Ungit, fill de David.

DIJOUS, DIA 29 DE GENER

Fèria

Salm 131

En la primera lectura, seguint el relat del segon llibre de Samuel, trobem la pregària d'acció de gràcies que David adreça a Déu per haver-lo escollit com a rei i afavorit i protegit. El salm responsorial -avui el 131-, es un salm reial, possiblement usat en la litúrgia d'alguna festa i amb dos eixos: la reialesa promesa a un descendent de David i la ciutat de Sió com a lloc d'estada de Déu enmig del seu poble.

La resposta és: **DÉU LI DONARÀ EL TRON DE DAVID**

Aquesta resposta recull la idea del verset 11, un pensament molt arrelat en els cercles polítics de Jerusalem: Déu, a través del profeta Natan, promet a David que la seva reialesa es perpetuarà en els seus descendents.

*Senyor, recordeu-vos de David i de tot el seu zel,
del jurament que va fer al Senyor
prometent al Poderós de Jacob:
«No entraré sota el sostre de casa,
no aniré al meu llit per descansar,
no deixaré que s'adormin els meus ulls,
que la son m'aclui les parpelles,
fins haver trobat un lloc per al Senyor,
un casal per al Poderós de Jacob»* (versets 1-5)

L'autor recull els fets explicats a II Sam 7. Serien una versió imaginativa i amplificada perquè no hi ha cap referència històrica a un vot de David en aquest sentit. Sí que hi ha constància del zel que tingué el rei per posar l'Arca en un lloc digne i estable a Jerusalem. . En l'ús litúrgic, aquest versets serien recitat per un ministre del culte.

*El Senyor va jurar a David.,
Va jurar en ferm, no se'n desdirà:
«Al teu tron hi posaré un fill teu»* (verset 11).

Ara és el sacerdot qui respon recordant que la promesa de Déu per a David té la garantia d'un jurament (Salm 88,4.35.50s; Salm 109,4; Is 55,3).

*Si els teus fills guarden la meva aliança,
les prescripcions que jo els donaré,
continuaran també els teus fills
ocupant per sempre el teu tron».* (verset 12).

La promesa de Déu no és gratuïta, no és xec en blanc: la dinastia serà eterna sempre que els descendents guardin els manaments, decrets i prescripcions de l'Aliança.

*El Senyor s'estima la ciutat de Sió,
«És aquí on vull quedar-me per sempre; m'agrada, hi vull residir»* (versets 13 i 14)

DIVENDRES, DIA 30 DE GENER

Fèria

Salm 50

Seguim el segon llibre de Samuel, avui llegim el relat dels pecats de David. La resposta amb el salm responsorial serà un dels clàssics textos penitencials, el salm 50.

Possiblement és el salm penitencial més conegut. Altres salms penitencials són el 6, 31, 37, 101, 129, 142.

Súplica individual de penediment d'un pecador. Afligit, no pot suportar més el pes de la culpa i espera que el Senyor l'alliberarà i renaixerà en ell una nova criatura. El fet de pensar en el perdó ja és motiu de joia per al penitent. Com acció de gràcies ofereix un cor penedit. Hi descobrim aquesta estructura:

- petició de misericòrdia (vv. 3-4)
- confessió de culpabilitat (vv. 5-8)
- súplica de purificació de cor i d'esperit / (vv. 9-14)
- vot i compromís d'un sacrifici especial (vv 15-19)
- pregària per Jerusalem (vv 20-22)

La resposta és: **COMPADIU-ME, SENYOR, PERQUÈ HE PECAT**

La resposta està inspirada en el primer verset del salm. Petició de misericòrdia perquè el pecat ha trencat la relació de fidelitat de David amb Déu, com llegiem aquests darrers dies.

*Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant,
vós que sou tant bo, esborreu les meves faltes;
renteu-me ben bé de les culpes,
purifiqueu-me dels meus pecats* (versets 3-4).

Tota la lamentació està amarada del desig de quedar net del pecat.

Combina tres elements:

- 1) descriu com és Déu: “vós que estimeu tant” i “vós que sou tant bo”
- 2) el mal que ha fet el pecador: “les meves faltes”, “les culpes”, “els meus pecats”,
- 3) demana la misericòrdia divina: “compadiu-vos”, “renteu-me”, “purifiqueu-me”.

Ara reconec les meves faltes, tinc sempre present el meu pecat.

Contra vos, contra vós sol he pecat

i he fet el que és dolent als vostres ulls (versets 5-6).

El salmista reconeix la seva mala conducta que justificaria la sentència condemnatòria de Déu, “reconec les meves faltes”. Reconeix que el seu pecat és contra Déu, “contra vós contra vos sol he pecat” (en aquell moment es pensava que el pecat era una ofensa a Déu solament i no als homes). Perquè de Déu ve la llei i l'ordre i una transgressió a la llei és una falta contra Déu mateix.

Éreu just quan donàveu la sentència,

irreprovable en el vostre veredict.

Vós sabeu que he nascut en la culpa

que la mare m'engendrà pecador» (versets 6-7).

El salmista reconeix la justícia del veredict diví, motivada pel seu pecat. No pretén justificar-se però sí recorda la seva condició natural pecadora com llegim a Gen 8,21: «perquè el cor de l'home està inclinat al mal des de la seva joventut». No és tant una

referència al pecat original, que es va desenvolupar més tardanament, sinó a la tendència al pecat que portem de naixement (per exemple, Job 14,4; 15,14-16; 25,4.6).

***Deixeu-me sentir els crits de festa.
Quin goig aquests ossos que havíeu fet pols!
Aparteu la mirada dels meus pecats,
esborreu les meves culpes*** (versets 10-11).

La consciència del pecat porta tristesa a l'ànim però amb el perdó tornarà la festa, «*sentir els crits de festa*»..

Fins el trencament físic abat al qui se sent pecador «aquests ossos que havíeu fet pols». «*Aparteu la mirada dels meus pecats*», és una manera de dir que se'l perdoni.

“Deixeu-me sentir els crits de festa. Quin goig aquests ossos que havíeu fet pols!”

DISSABTE, DIA 31 DE GENER

Festa de Sant Joan Bosco

salm 50

Continuant el text de la lectura d'ahir, avui el profeta Natan va a trobar David per fer-lo adonar del seu pecat i anunciar-li els càstigs que li sobrevindran.

El salm responsorial continua essent el 50 però fixant-nos més en els versets en el quals es demana la renovació del cor i de l'esperit. fruit del penediment.

La resposta és: **DÉU MEU, CREEU EN MI UN COR BEN PUR**

És la invocació amb que comença la primera estrofa d'avui. Demana un cor nou que renovi la seva relació íntima amb Déu. Gairebé una recreació espiritual. .

***Déu meu, creeu en mi un cor ben pur,
feu renéixer en mi un esperit ferm.
No em llenceu de la vostra presència
ni em prengueu el vostre esperit sant*** (versets 12-13).

“Creeu en mi” en el text original, és una expressió tècnica que designa recrear, tornar a crear, una acció pròpia de Déu. L'home perdonat és com una nova creació (Is 48,7; Sl 101,19). El salmista demana el que Jeremies i Ezequiel deien de la nova aliança: “*un esperit ferm*” (Jr 31,22.33; Ez 11,19; 18,31; 36,26)

“*Esperit sant*”: no es tracta de la tercera persona de la Santíssima Trinitat, sinó de la força vital que Déu dona a l'home per fer-lo gaudir de la vida plena.

***Torneu-me el goig de la vostra salvació,
que em sostingui un esperit magnànim.
Ensenyaré els vostres camins als pecadors
i tornaran a vos els qui us han abandonat.*** (versets 14-15).

És l'acabament de la súplica de perdó i purificació: el perdó de Déu portarà el goig de sentir-se salvat, “*torneu-me el goig de la vostra salvació*”. I tot és fruit de la, força vital que Déu dona a l'home per fer-lo gaudir de la vida plena: «*que em sostingui un esperit magnànim*». . Qui se sent salvat fa promesa de proclamar públicament la seva experiència «*ensenyaré els vostres camins*» perquè altres també retornin a Déu «*tornaran els qui us han abandonat*». .

***No em demaneu compte de la sang que he vessat
i aclamaré el vostre perdó, Déu meu, Déu que em salveu.
Obriu-me els llavis, Senyor,
i proclamaré la vostra lloança*** (versets 16-17).

Hi hauria diverses traduccions d'aquest versets: allibereu-me de la sang, estalvieu-me la sang,... També és diversa la interpretació d'aquest verset: de la sang immolada als ídols (idolatria); de possibles morts que pugui cometre (assassinats); que sigui vessada la seva pròpia sang...

En definitiva, la misericòrdia divina és sempre la base de la salvació i el motiu de lloança agraïda.